

VILÁG OSSÁG

Levelek
a
hadifoglyoktól

KOLOZSVAR,
1918 május 12, szerda

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPLAPJA

N. ÉVFOLYAM
108. szám

Súlyos válság robban ki Amerikában az általános vasutasztrájk következtében

WASHINGTON. — Az amerikai vasutasztrájk fejleményei a legválságosabb helyzetbe hozták az Egyesült Államok kormányát és magát Truman elnököt is. A három nagy vasutársaság és a

munkások szakszervezeteinek képviselői közötti bértárgyalás eredménytelenül végződött. A szakszervezetek vezetői kijelentették: amennyiben a tárgyalások, kedd éjjelig nem vezetnek megegye-

zésre, úgy szerdán reggel 6 órakor megkezdik a sztrájkot. Truman elnök munkügyi tanácsadóját bízta meg a közvetítéssel, azonban ezek a tárgyalások a munkaadók és a kormány lehetet-

len feltételei miatt eredménytelenül végződtek. A Fehér Ház ezzel az ügyvel kapcsolatban jelentést adott ki, amelyben hangoztatják, hogy Truman elnök magának tartja fenn az intézkedés jogát. Ez azt jelenti, hogy az elnök egy 1916-ban hozott törvényrendelet alapján állami kezelésbe veszi az érintett vasutakat.

Az Egyesült Államokban a legtöbb városokban órákon belül óriási élelmiszeráremelkedések következtek be. A nyolc millió Newyork üzleti köreiben nagy az aggodalom, mert a város gyáraiban dolgozó munkások százezreit tekintve, hogy messze kint laknak a várostól, a vasutasok sztrájkja miatt nem tudnak eljutni munkahelyeikre.

Az átvétel után az elnök újból felhívja a munkásokat a szolgálat felvételére, hogy dolgozzanak tovább, mint az állam alkalmazottai, addig is, amíg a béremelésre vonatkozó tárgyalások eredménnyel végződnek.

Az amerikai vasutasztrájk igen nagy kihatással lesz a Marshall-tervre, mert az Egyesült Államok belső termelését, az ipart és kereskedelmét bénítja. Az Egyesült Államok nyilvánvalóan nem tud eleget tenni szállítási kötelezettségeinek. A Marshall-terv lebonnyolításra váró élelmiszer- és iparcikkszállítás lehetlenné válik, ami úgy bel- mint külpolitikai téren beláthatatlan fejleményeket rejt magában.

PRAVDA:

A világbéke ügye győzni fog!

MOSZKVA. — A fasiszta elnyomás előli felszabadulás győzelmi ünnepét ülték meg Moszkvában és a többi tanácsköztársaság fővárosaiban az elmúlt vasárnap. A nagy városokban a győzelem emlékére 30 díszsortút rendeztek ki. A „Pravda” vezércikkében a győzelem ünnepével foglalkozva megállapítja, hogy az elmúlt nagy honvédő háborúban a szovjet nép megmutatta az egész világnak a Szovjetunió legyőzhetetlen erejét és hatalmát, a nép odaadása a lenini-istai eszméért, valamint a párthoz fűződő töretelen ragaszkodását, amellyel a győzelmet kivívták, úgy a munka frontján, mint a demokratikus országok hadseregei ellen a fasiszta támadók ellen.

A szovjet sajtó a fasiszták ellen aratott győzelem következményeivel foglalkozik. Az „Izvesztija” írja, hogy a német hadsereg felett aratott győzelem nemzetközi reakció elleni győzelmet jelent. Ez ugyanis abban biztos, hogy a háború ki fogja meríteni a Szovjetunió erőt és képtelen lesz megbirkózni a nehézségekkel. Ez a reménykedése nem vált valóra, mert a Szovjetunió ahelyett, hogy összeomlott volna, a vártól még jobban megerősödött. Ez a tény teljesen ellentétben áll a nyugati kapitalista országok bevezetével, mert ott a gazdasági élet teljes káosza és csődje áll a képke előtt, miáltal a Szovjetunióban a gazdasági élet teljesen megerősödött.

Ma, béke idején, a Szovjetunió küzd a demokráciáért és a szilárd békéért — írja Borisz Gorbacov, a „Pravda” vezércikkében. — A világ békéje felett nyugodtan és szilárdan áll örök a szovjet állam. A világbéke ügye győzni fog!

A „Pravda” hangsúlyozza, hogy a Szovjetunió mindent megtesz annak érdekében, hogy megvalósítsa a népek együttműködését és a tartós békét. Az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország vezető köreinek magatartása azt szolgálja, hogy megakadályozzák a Nyugatdemokrácia és Keletdemokrácia sorsára vonatkozó előzetes döntések végrehajtását. Három év tapasztalata bebizonyította, hogy a nyugati imperialista hatalmaknak ez az állásfoglalása nem hozott, de nem is fog hozni semmi jót a német népek. A Szovjetunió mindig visszautasította a revans gondolatát. A Szovjetunió a tartós békét akarja és nem a háborút, miáltal az imperialista körök és kalandorok törekvése komoly akadályt képez a béke megteremtésére.

A Nemzetgyűlés Elnöksége és a kormány tagjai részvételével ünnepelte az ország fővárosa a függetlenségét és a hékét Udvozló távirat Sztálin miniszterelnöknek

BUKAREST. (Agerpres.) — A nemzeti függetlenség és szabadság kivívásának május 9-iki évfordulóját — mint röviden megírtuk — lelkes hangulatban, boldog örömmel és fényes külsőségek között ünnepelték meg az egész országban. A fővárosi pátriárchai templomban vasárnap reggel ünnepi istentisztelet volt, amelyen a Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének, a kormányának tagjai, a diplomáciai testület, a polgári és katonai hatóságok képviselői vettek részt.

reik, valamint a politikai és kulturális élet vezetői vettek részt. Stefanescu Mihály tábornok méltatta május 9-ének jelentőségét a hitlerista Németország feletti dicsőséges győzelem fontosságát, amely győzelem nap egybeesett Románia nemzeti függetlenségének kiáltásával. Az ünnepségek sorozatában délelőtt 11 órakor az ARLU a Szovjet-Román Barátság háza-

ban szívmelenk ünnepséget rendezett, amelyen a szovjet hadseregnek a fasiszta felett aratott győzelme jelentőségét méltatták.

Délután a Köztársaság- és a Szabadság-terem, a kiállítás parkban és a főkeretekben népi ünnepélyeket tartottak, amelyek keretében több zenekar játszott és művészek szórakoztatták a többszáz ezer fős közö-

seget, amely lelkes hangulatban ünnepelte a nemzeti függetlenség és a szabadságot meghozó nap évfordulóját.

Este hatalmas fátylasmenet volt a zenekarok vezetésével. A fővárosi közönség késő estig gyönyörködött a szabadkori színpadokon fellépő művészek általai előadásáiban, amelyeket lelkesen megtapsolt és a színpompás tüntetőkben.

Választávirat a Szovjetunió vezetőinek

Délelőtt 10 órakor a Victoria-terem nagyszabású ünnepség volt a szovjet hősök emlékműve előtt. Az ünnepségen Groza Péter miniszterelnök és Pauker Anna külügyminiszter vezetésével a kormány tagjai, a diplomáciai testület tagjai, élükön Kavtaradze bukaresti szovjet nagyhívvettel, továbbá a politikai és kulturális élet kiválóságai és nagyszámú tiszt jelentek meg.

BUKAREST — (Agerpres) Parhon I. Constantin egyetemi tanár, a Nagy Nemzetgyűlés elnöke. május 9-e alkalmából a következő tartalmú táviratot küldte Sztálinnak, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa elnökének:

„A Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlése Elnöksége nevében köszönöm a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának és Önnek személy szerint is azt a szerencsekívánatot tartalmazó üdvözlőt, amelyet a Szovjetunió a hitlerizmus ellen aratott győzelmének évfordulója alkalmából küldött, annak a győzelemnek az alkalmából, amellyel

megvalósult a béke, a nemzetek függetlensége és demokráciája.”

Groza Péter miniszterelnök a következő tartalmú táviratot küldte Sztálin miniszterelnöknek:

„A román kormány és a magam nevében is, meleg köszönetemet fejezem ki azért a szívélyes szerencsekívánásért, amelyet a Román Állam nemzeti függetlensége kikiáltásának ünnepnapja alkalmából küldött és amely nemzeti függetlenséget az 1877. évben a szovjet hadsereg testvéri segítségével vívtunk ki. Engedje meg, hogy a Román

Nepköztársaság népe nevében fejtszem ki a szovjet hadseregnek az Ön dicsőséges vezetése alatt a hitlerizmus felett aratott történelmi győzelmi évfordulója alkalmából, amely győzelemmel megmentették az emberi civilizációt és felszabadították országunkat.”

Pauker Anna külügyminiszter a következő táviratot intézte Molotov szovjet külügyminiszterhez:

„Köszönöm meleg szerencse és jókívánságait, amelyeket a Román Állam függetlenségének megünneplése alkalmából küldött.”

A Román Népköztársaság Csillagrendjével tüntették ki Kavtaradze bukaresti szovjet nagykövetet

Külön ünnepség keretében megkoszorúzták az „Izmeretlen hős” emlékművét. Koszorút helyeztek el a miniszterelnökség, a Román Munkáspárt és a román hadsereg képviselőiben. Ezen az ünnepségen Gheorghe Gheorghiu-Dej, Luca Iancu, Valda Vasile, Livceanu Octav, Iordacheanu Teodor miniszter-

BUKAREST. — (Agerpres.) A Nagy Nemzetgyűlés Elnöksége annak az értékes munkának és támogatásnak elismeréséül, amelyet a Szovjetunió és a Román Népköztársaság harcai és együttműködési viszonyának kifejtésére és elmélyítésére kifejtett a béke és a demokrácia megerősödése érdekében, a Román Népköztársaság Csillagrendje I. osztályú keresztjével tüntették ki Szovjet Un-

novics Kavtaradze bukaresti szovjet nagykövetet.

A Csillagrend II. osztályú keresztjét kapta Anatólie Nikolaevics Finopholov, a Szovjetunió romániai kereskedelmi képviselője.

A Csillagrend III. osztályú keresztjét kapta Nikolaj Pavlovics Szutiu, a Szovjetunió bukaresti nagykövetségének főtitkosa.

A Szovjetunió és a Román Népköztársaság barátságának és együttműködésének megerősítésére és a mi népi rendíthetetlen kívánsága és forró törekvése. Kérem fogadja a fasiszma sorsra letti győzelem évfordulója napján ünnepi szerencsekívánatomat, amely győzelemmel a Szovjetunió vezetői lényegesen lett az imperializmus elleni és a békéért és demokráciáért harcoló tábornok.”

Rom'ott husból

gyálanak kolbászt az angolok a néhez némele számára

LIPCESE — Az angolszász hatóságok mindeztideig egyetlen lépést sem tettek az éhínség ellen sztrájkoló német munkásság sorsának megjavításáért.

A brit hatóságok az élelmezési helyzet megjavítására elrendelték, hogy egy hatalmas cethal-szállítmányt, amelyet sörtesek hízalására kellett volna eredetileg felhasználni, kolbászgyártásra használjanak fel. Az egyik egészségügyi felügyelőség tiltakozott ez ellen, mert megállapították, hogy a rakláron levő árut patkányok és férgek lepték el és emberi fogyasztásra teljesen alkalmatlan. Az angol hatóságok mind ezek ellenére elrendelték, hogy a kolbászgyártást a romlott anyagból kezdjék meg.

A marosvásárhelyi Székely Színház kövárosi látogatása

Irt: AUREL IOAN MCICAN, a színházak vezérigazgatója

Országunk magyar nyelvű színházai közül a Székely Színház vállalkozik elsőnek arra, hogy a bukaresti közönség előtt — tíz nap alatt öt darab színrehozásával — bemutatkozzék.

Elsősorban kell hangsúlyoznunk ennek a fiatal, a román demokrácia által létesített, színházak művészi és egyben politikai uttörő munkáját. A Székelyföldnek évtizedes, mélyen gyökerező vágya teljesült a Székely Színház létesítésével. Ezt a vágyat sem az osztrák-magyar Habsburg uralom alatt, sem a múlt sovíniszta-nacionalista román, vagy horthysta rezsim alatt nem tudta betölteni. Ma a Székely Színház élő példája azoknak a valóságos demokratikus jogoknak, amelyeket a Román Népköztársaságban minden együttélő nép élvez.

Ami azonban különösképpen hangsúlyoznunk kell, az az a tény, hogy a Székely Színház együttese az ország hat magyar nyelvű színháza közül a legfi-

talabb, az első, amely rövidebb két évi működés után Tompa Miklós igazgatórendező és jól megválogatott művészi személyzete munkájának eredményeképpen magas művészi színvonalra emelkedett. Ez a színvonal tette képessé a színházat arra, hogy sikerrel tűzhette műsorra a világirodalom haladószerűen nagy drámai műveit és mellőzhette az ocsós műfajt: az operettet, nem tévén engedményeket a félrevelt izlésű közönségnek, sőt rövid idő alatt sikerült olyan közönséget nevelnie magának, amely mind Marosvásárhelyen, mind a színház székelyföldi körútja alkalmával estéről-estére megtölti a színház nézőterét. Az a tény pedig, hogy a Székely Színház művészi együttese bukaresti vendégjátéka alkalmával az Országos Szabványos Színházának vendége, újabb bizonyítéka annak a legteljesebb megbecsülésnek, amelyet a Román Népköztársaság dolgozói ennek a színháznak szociális és művészi célkitűzései iránt tanúsítanak.

Az Állami Magyar Népopera feladatairól és célkitűzéseiről

beszél EISIKOVITS MIKSA, az új opera művészeti igazgatója

KOLOZSVÁR. — Hirt adunk arról, hogy a kolozsvári Állami Magyar Színház keretében Népopera kezd meg működését. A Népopera máris megkezdte a szervezkedést. E munka körülményeiről, valamint elsősorban az új kultúrtervezési feladatokról és művészeti munkatervéről felvilágosítást kértünk a népopera megszervezésével és zenei igazgatásával megbízott Eiskovits Miksa zeneiskolai tanártól.

— A Magyar Népopera megvalósulását kétségtelenül demokráciánk újabb nagyjelentőségű vívmányának és kormányunk a teljes jogegyenlőség elvén alapuló nemzetiségi és népművelődési politikájának újabb meggyőző bizonyítékaként kell tekintenünk — mondta Eiskovits Miksa.

— Célkitűzéseink, másorelgondolásként lényegesen eltérnek a megszokott polgári izlésű kiszolgáló operaházak programjától és úttörő munkát akarunk végezni egy, a széles rétegek lelki világához közelebb álló, új dalszínház típus ki-

akítása irányában. Gyökeresen szakítunk természetesen a Magyar Színház eddigi stílus, hamis romantikájú operett repertoárjával és a dolgozó tömegek természetes, romantikus zenélés kedélyét fokozó, nevelő hatású művek előadásával akarjuk művelődési szintjüket emelni.

— Nincs szó a helybeli testvérintézet megszokott, sablonos operaprogramjának a megismétléséről. A opera műfaja különben az utóbbi évtizedek során tagadhatatlanul súlyos válságba került. Ezt az eredetileg arisztokratikus, a barokk udvarvilág szórakoztatására szánt műfajt később a feltörő polgárság világnézete és ízlése alakította át és szélesítette végül el. Egy túleredt, kiélt műfajról van tehát nagyjában szó, amelyet felfrissíteni kell és a jövőt kialakító társadalmi erők művészetideológiájához kell alkalmaznunk, hozzáidomítanunk.

— Az opera a megszokott polgári formáját és tartalmát, úgy érzem, a daljáték, a témájában s zenéjében egyaránt népi gyökerű és hangulatú daljáték fogja felváltani és továbbfejleszteni, amelynek magyar példaképe Kódy Háy Jánosban valósította meg. Ezt a kibontakozó új műfajt tovább építeni, támogatni szándékozunk minden erőnkkel. Komolyan számítunk tehát írónk és muzikusaink munkájára, akik bőven mérhetnek Erdély csodálatosan gazdag mese- és folklortárházából, esetleg felfrissítésre alkalmas népszármű irodalmunkból is.

— Bennünket érthetően a saját zenei anyanyelvünkön megszólaltatott daljáték, a kelet-európai zenedialektushoz tartozó művek érdekelnék elsősorban. A magyar irodalom kiemelkedő alkotásai közül azonban az orosz, cseh, lengyel s a többi szomszédnépek irodalmából átvett népies jellegű művekkel akarjuk kiegészíteni repertoárunkat.

— Természetesen nem fogjuk mellőzni a klasszikus magyar és nyugati operairodalom időtálló, művészi értékű, minálunk többnyire elhanyagolt termékeit sem. Ugyazintézet fogunk adni a kamara vigopera-irodalom legkiválóbb alkotásaiból is. Jelentős szerepet biztosítunk majd a népies táncművészet számára, amelyet a jövő egyik kedvelt műfajának tekintünk. Ehhez azonban komoly felkészültségű koreográfusra és képzett táncosgárdára van szükségünk. Terüvetünk a havonta rendszeresen megtartandó operahangversenyeket, amelyeken főleg a nagyobb apparátust megkiváló teljes egészükben egyelőre elő nem adható dalművekből fogunk részleteket bemutatni.

— Ami a társulatot illeti, súlyos nehézségeket kell leküzdenünk. Több évrőlbeli énekeseink időközben anyagi nehézségek miatt eltávozni kényszerültek és minden valószínűség szerint Magyarországról fogunk egy pár nélkülözhetetlen művészt leszerveztetni. A szervezési munka már megkezdődött s e hó 21-ére versenyvizsgát hirdettünk úgy a szóló, mint a zene- és énekari alakosok betöltésére. Több fejlődésképes, tehetséges fiatal művésznk van, akik számára megnyitnánk a versenyessülős lehetőségeit, s akiknek a közreműködésével s fiatalos lelkesedésével fogjuk kiépíteni és nagygyá fejlődíteni az élet s a művészet szépségeiből magunknak fogjuk mindegyre nagyobb részt követelő, felszabadult dolgozó tömegek jövő dalszínházát — fejezte be nyilatkozatát Eiskovits Miksa.

A Bolyai Egyetemen május 29-én zárul a tanév

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári Bolyai Tudományegyetem rektori hivatala közli, hogy az Egyetem mindnapi karán az előadások május 29-én befejeződnek.

Az évvégi vizsgákra a beiratkozások május 24-től május 29-ig tartanak. A vizsgákra az illetékes kar dékáni hivatalánál kell jelentkezni. A vizsgák június 3-án kezdődnek és július 3-án fejeződnek be.

Felhívják az összes hallgatók figyelmét, hogy a fenti határidők be nem tartása a vizsgaszak elvesztését jelenti.

Dalos színjászó és táncverseny

KOLOZSVÁR. — A MNSz kolozsvári szervezetének népművelési csoportja e hó 23-án Kolozsváron dalos, színjászó és táncversenyt rendez. A verseny az egész megyében zajlik le megelőzőleg és a győztesek közül a legjobb tíz dalárda, 10 színjászó csoport és 12 legjobb táncosnő Kolozsváron méltosztást és tehetőséget.

A délelőtti megrendezendő verseny után ugyanannak a napnak délutánján a verseny győztesei hatalmas népnéptáncverseny keretében mutatják be azokat a számaikat, amelyekkel elnyerték az első díjat. A nagyszíri verseny, valamint a számféle megjelöléssel, látnivalóval és szórakozással tarkított népnéptáncverseny hirtvárosszerte érdeklődést keltett.

Az Állami Magyar Színház és Opera közleményei

A héten ma, kedden és holnap, szerdán este van műsoron d'Usseau és Gow amerikai írők „A gyökerek mélyre nyulnak” című remek felépítésű, lebilincselően érdekes színműve, amely reflektorszerűen világít bele a négerkérdésbe az amerikai viszonyokba. A darab fordítója, János György rendezte „A gyökerek mélyre nyulnak”-ot, amelyben Dorian Ilona, Kós Zsófi, Hegyi Lili, Szekernyés Gizi, Senkálcsy Endre, Flóra Jenő, Imrédi Géza és Perényi János játssza a főszerepeket.

Az évad legnagyobb produkcióját, Háy Gyula monumentális történelmi színjátékát, az „Isten, császár, paraszt”-ot is megismétli e héten a színház. Csütörtökön van nyolcadszor műsoron a Háy-színmű a bemutatott teljes szereposztásban, hatalmas méretű, korhű díszleteivel, nagy statisztériával. Pénteken a bukaresti Alhambra-színház együttese játssza a színház helyiségében. Szombaton Offenbach híres vígoperáját a „Szép Heléna”-t újítja fel a zenés együttes kitűnő szereposztásában, gondos zenei előkészítésben, látványos kiállításban.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS OPERA MÜSORA:

Kedden este 8 órakor: *A gyökerek mélyre nyulnak.*
Szerdán este 8 órakor: *A gyökerek mélyre nyulnak.*

Csütörtökön este 8 órakor: *Isten, császár, paraszt.*

A ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ ÉS OPERA MÜSORA:

Május 11-én, kedden este 8 órakor: *Thebra.*

Május 12-én, szerdán este 8 órakor: *Székelyek a szerdán.*

MEZŐBÁLD elindult a haladás útján

MEZŐBÁLD. (Tudósítónktól.) — A község lakossága a mezőgazdasági munkára való tekintettel a dolgozók nagy ünnepe, május 1-ét vasárnap, május 2-án ünnepele meg. Román és magyar dolgozók igazi testvéri egyetértésben együtt vonultak az iskolához, ahol a mezőbáldi szörvénymagyarorszag MNSz szervezetének ifjúsága a „Sári bíró” három felvonásos színdarabot adta elő.

A község 28 magyar családjának ifjúsága nem tudta a színdarabhoz szükséges férfiszereplőket előállítani és így férfiszerepeket is leányok játszottak.

Különös jelentőséget ad ennek az előadásnak az, hogy Mezőbáld szörvénymagyarorszagának ifjúsága a fasiszta uralom alatt már szinte elfelejtette anyanyelvét és így komoly meghiúsultságot és jörfézet váltott ki a MNSz helyi csoportjának előadására.

A MNSz helyi szervezetének elnöke, Szabó Mihály és Kele Ágostonné tanítónő fáradságot nem

ismerő munkával igyekeznek a község kulturális életének minél komolyabb alapokat adni. A mezőbáldi ifjúság előadása iránt oly nagy érdeklődés nyilvánult meg, hogy a környező falvak — Nagygármás, Méhes, Pusztakamarás — magyarsága is részt vett az előadásban.

A község román ifjúsága is nagy számban megjelent az előadásban és annak ellenére, hogy egyáltalán nem tudnak magyarul, lelkesen tapsoltak a darab sze-

Hatalmas munkalendülettel dolgoznak a Demokrata Nő szövetség tagjai az ország egész területén

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári RDNSz állandó kapcsolatot tart fenn az országos szövetséggel minden egyes szervezetével. Így az egymáshoz kölcsönösen eljutatott jelentések és munkáról való be-

replőnek. Az előadás után a román és magyar ifjúság elhatározta, hogy ezentúl közösen is fognak műkedvelő- és kultúrelőadásokat rendezni.

A község bírja, Serban Vasile az előadás után örömet fejezte ki afölött, hogy az együtt élő népek, románok és magyarok testvéri szeretetben egymásra találtak és annak a reményének adott kifejezést, hogy a két nép közötti barátság megint győzedelmeskedjen.

Király Albert.

számolók lehetővé teszik, hogy mindig és mindenütt teljes képet kapjanak az országban folyó építőmunkáról, melyet a RDNSz tagjai végeznek.

Ebből az országos jelentésből közlünk most néhány jellemző adatot: A temesmegyei Csákvánban a RDNSz két és fél hold földet vetett be. Jölmegszervezeti műkedvelő csoportja is van. Az asszonyok a jobb módúaktól szegényjöttéket a cipővásárlásra szóló pontokat és ilyenmódon 50 pár cipőt osztottak ki a szegények között. 35 gyermek részére ruhákat készítettek.

Szentmiklóson a RDNSz-nek két hold földje van, amelynek nagyrésze már kora tavasszal be volt ültetve. Ezekből látják el majd a gyermekotthonok és kántinok konyháit zöldséggel.

Rékás községben egy szülőkhont létesítettek, amelyben 5 szoba, konyha és fürdőszoba van. Perjámoson a szövetség női nagy szervezettel látják el azt a temesvári műkedvelő csoportot, mely ide ellátogatott.

Zsomolyán 38 szegény gyermeket öltöztettek fel, megfürdőtették a gyümölcsfákat és kitakarították a házak előtti árkokat. Lipován műkedvelő csoport működik. Az országukat 6 kilométer hosszúságban 60 asszony javította meg. Két hold kertet megműveltek.

Az Állami Magyar Színház vendégjátéka az egyik kolozsvári lakonyában

KOLOZSVÁR. — Az Állami Magyar Színház és Opera prózat együttese e héten vendégjátéka látogat el a kolozsvári 90-es gyalogozard lakonyájába.

Az együttes a lakonya vasárnap felavatott új kultúrtermében szerdán délután 4 órakor Priestley „Váralan vendég” című színművet mutatja be.

A MNSz országos népművelési bizottságának pályázati hirdetménye

A Magyar Népi Szövetség országos népművelési bizottsága két pályázatot írt ki a Román Népköztársaságban ünnepelt első május elsője alkalmából.

Az egyes pályázatok a következők:

1. Falusi színjászóra alkalmas háromfelvonásos színdarab írandó a község újjáépítő munka jellemzőit határozottan bemutatására. A tárgykör a mai életből vendő.

A legjobb munka jutalma 30.000 lej. A mű kiadási és színpadi joga a szerzőé marad.

2. Irodalmi és képzőművészeti alkotásokkal népszerűsítendő a népi demokrácia romániai magyar vértanúinak emléke.

a) Egyfelvonásos színdarabban színrehozandó Fónagy János, Ocsók Teréz, Szabó Árpád, Józsa Béla, Balázs Pál, vagy Kovács Katalin Jenő élete és népi jelentősége.

A legjobb munka jutalma 10.000 lej.

b) Vers szerzendő a népi demokrácia romániai magyar vértanúinak emlékére. A vers külön egy vértanú emlékéit, vagy mindannyiukét is kifejezheti.

A legjobb munka jutalma 5000 lej.

c) Eredeti, lehetőleg erdélyi magyar népi motívumok felhasználásával induló szerzendő, a vértanúink hirdette ügy győzelmének kifejezésére.

A legjobb szöveg jutalma 5000 lej s a legjobb dallam jutalma szintén 5000 lej. A két pályadíj egy személynek is kiadható.

d) Emlékplakett, szobor, festmény, vagy más mű alkotandó a népi demokrácia magyar vértanúinak megörökítésére.

A legjobb munka jutalma 30.000 lej.

A jelképpel ellátott munkák 1948 június 15-ig a Magyar Népi Szövetség országos népművelési bizottságához küldendők be, Bukarest, I. Str. Arculul 14, eszuka postala 39 postal címre. A pályázatokhoz zárt borítékban mellékelendő a szerző neve és pontos lakcíme. Teljes értékű pályamunkák hiányában a kifüzdött pályadíjat megosztjuk.

A pályázatok eredményét 1948 július 31-én, a sepsivári Petőfi-ünnepélyen hirdettük ki.

Bukarest, 1948 május.

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG
ORSZÁGOS NÉPMŰVELÉSI BIZOTTSÁGA

Kétezer demokrata fogoly öt napja éhségstrájkol egy athéni börtönben

ATHÉN — (Rador) Május negyediké óta éhségstrájkol az athéni Averof börtön kétezer demokrata foglyja. Az éhségstrájkra akkor került sor, amikor a foglyok megdögltek, hogy a börtönben több demokrata harcosat agyonlőttek.

Az éhségstrájkolók közül máris többen súlyosan megbetegedtek mivel már a strájk előtt is teljesen el voltak gyengülve.

Ötven női elítélteit elkülönítették és a börtönőrök állandóan súlyosan bántalmazzák őket, a Kommunista Pártot elítélő nyilatkozat aláírását igyekezve kikényszeríteni belőlük.

A foglyok hirtelenében összeközltek hangtölcsérekkel azt kiabálják az utcai járőrök felé a börtön ablakából: „Mentsétek meg a halátrésztől foglyokat!” Ismét 300 embert akarnak kivégezni!

A monarcho-fasiszták eszeveszett terrorja rendkívüli izgalmat és felháborodást váltott ki a görög fővárosban.

A görög szabadságrádió, a monarcho-fasiszta kormányválsággal foglalkozva rámutat, hogy az athéni kormány újjászervezése csak ideiglenes elodázása a kormányválságnak.

A kormánytól azért kellett több minisztert eltávolítani, mert megbizonyosodott, hogy óriási méretű pénzügyi szélhámoságokba vettek részt.

A Román Népköztársaság Csillagrendjével tüntették ki a közélet számos vezetőjét

BUKAREST. — A Nagy Nemzetgyűlés Elnöksége Pauker Anna külügyminiszter előterjesztésére a politikai, kulturális és szociális téren elért érdemeiért és népi érdekek védelmében kifejtett tevékenységükért a Román Népköztársaság Csillagrendje I. osztályú keresztjével tüntette ki a következőket:

Páron I. Constantin, a Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének elnöke, Sado-velanu Mihail, Petre Constantinescu-Ian és Niculi Ion, a Nagy Nemzetgyűlés elnökei, Ionescu Florea Marin, a Nagy Nemzetgyűlés elnökségének titkára, Groza Péter miniszterelnök, Gheorghe Gheorghiu-Dej, Traian Savulescu, Stefan Voitec miniszterelnökhelyettesek, Pauker Anna külügyminiszter, Luca László pénzügyminiszter, Teohari Gheorghe belügyminiszter, Raduceanu Lotar munka- és népjóléti miniszter, Bolharas Emil nemzetvédelmi miniszter, Apostol Gheorghe, az Országos Szakszervezeti Tanács elnöke, Chitinescu Iosif nemzetgyűlési képviselő, Vasile Gheorghe közlekedési miniszter, Constantin Miron bánya- és petroleumi miniszter, Chivu Stoica ipari miniszter, Magorosi Sándor, Borila Petre, Ruzhicz József képviselők, Buzescu Avram igazságügyminiszter és Parulescu Constantiu nemzetgyűlési képviselő.

A Román Népköztársaság Csillagrendje II. fokozatát kapták többek között a következők:

Vladescu-Racodasa Gheorghe egyetemi tanár, Ralea Mihail, Căciun Constantia, dr. Takács Lajos, dr. Florica Bagdasar, Augustin Alexa, Bărbulescu László, Kocsis Sándor, Vaida Vasile, Teclu Iacob orvosok, Madaral Vasile, Vălcu János, Anghelcu Basilian, Mărușter Gheorghe, Szekovits Sándor, Octav Livezeanu, Pău Ion.

A Román Népköztársaság Csillagrendje III. fokozatát kapták a következők:

Ruzescu Radu tábornok, Magorosi Szella, Hovos Ferenc, Luca Elisabeta, Balogh Edgár, Kurkó György, Fekete Sándor, Csiki János, Vass Gizella, Marosi György, Csikány Béla dr., Nyilas Ilona, Csikó Nándor, Zaroni Romulus, Goldberger Miklós.

A Román Népköztársaság Csillagrendje IV. osztályát kapták a többek között a következők:

Ruzescu Radu tábornok, Magorosi Szella, Hovos Ferenc, Luca Elisabeta, Balogh Edgár, Kurkó György, Fekete Sándor, Csiki János, Vass Gizella, Marosi György, Csikány Béla dr., Nyilas Ilona, Csikó Nándor, Zaroni Romulus, Goldberger Miklós.

A Román Népköztársaság Csillagrendje V. osztályát kapták a többek között a következők:

Ruzescu Radu tábornok, Magorosi Szella, Hovos Ferenc, Luca Elisabeta, Balogh Edgár, Kurkó György, Fekete Sándor, Csiki János, Vass Gizella, Marosi György, Csikány Béla dr., Nyilas Ilona, Csikó Nándor, Zaroni Romulus, Goldberger Miklós.

A Román Népköztársaság Csillagrendje VI. osztályát kapták a többek között a következők:

Ruzescu Radu tábornok, Magorosi Szella, Hovos Ferenc, Luca Elisabeta, Balogh Edgár, Kurkó György, Fekete Sándor, Csiki János, Vass Gizella, Marosi György, Csikány Béla dr., Nyilas Ilona, Csikó Nándor, Zaroni Romulus, Goldberger Miklós.

A Román Népköztársaság Csillagrendje VII. osztályát kapták a többek között a következők:

Ruzescu Radu tábornok, Magorosi Szella, Hovos Ferenc, Luca Elisabeta, Balogh Edgár, Kurkó György, Fekete Sándor, Csiki János, Vass Gizella, Marosi György, Csikány Béla dr., Nyilas Ilona, Csikó Nándor, Zaroni Romulus, Goldberger Miklós.

A Román Népköztársaság Csillagrendje VIII. osztályát kapták a többek között a következők:

Ruzescu Radu tábornok, Magorosi Szella, Hovos Ferenc, Luca Elisabeta, Balogh Edgár, Kurkó György, Fekete Sándor, Csiki János, Vass Gizella, Marosi György, Csikány Béla dr., Nyilas Ilona, Csikó Nándor, Zaroni Romulus, Goldberger Miklós.

A Román Népköztársaság Csillagrendje IX. osztályát kapták a többek között a következők:

Ruzescu Radu tábornok, Magorosi Szella, Hovos Ferenc, Luca Elisabeta, Balogh Edgár, Kurkó György, Fekete Sándor, Csiki János, Vass Gizella, Marosi György, Csikány Béla dr., Nyilas Ilona, Csikó Nándor, Zaroni Romulus, Goldberger Miklós.

A Román Népköztársaság Csillagrendje X. osztályát kapták a többek között a következők:

Ruzescu Radu tábornok, Magorosi Szella, Hovos Ferenc, Luca Elisabeta, Balogh Edgár, Kurkó György, Fekete Sándor, Csiki János, Vass Gizella, Marosi György, Csikány Béla dr., Nyilas Ilona, Csikó Nándor, Zaroni Romulus, Goldberger Miklós.

A Román Népköztársaság Csillagrendje XI. osztályát kapták a többek között a következők:

Ruzescu Radu tábornok, Magorosi Szella, Hovos Ferenc, Luca Elisabeta, Balogh Edgár, Kurkó György, Fekete Sándor, Csiki János, Vass Gizella, Marosi György, Csikány Béla dr., Nyilas Ilona, Csikó Nándor, Zaroni Romulus, Goldberger Miklós.

A Román Népköztársaság Csillagrendje XII. osztályát kapták a többek között a következők:

Ruzescu Radu tábornok, Magorosi Szella, Hovos Ferenc, Luca Elisabeta, Balogh Edgár, Kurkó György, Fekete Sándor, Csiki János, Vass Gizella, Marosi György, Csikány Béla dr., Nyilas Ilona, Csikó Nándor, Zaroni Romulus, Goldberger Miklós.

A Román Népköztársaság Csillagrendje XIII. osztályát kapták a többek között a következők:

Ruzescu Radu tábornok, Magorosi Szella, Hovos Ferenc, Luca Elisabeta, Balogh Edgár, Kurkó György, Fekete Sándor, Csiki János, Vass Gizella, Marosi György, Csikány Béla dr., Nyilas Ilona, Csikó Nándor, Zaroni Romulus, Goldberger Miklós.

között a következők:
Mészáros Anna, Patrícia Mihail, Grün Dezső, Nagy Dezső, Félke Ida, Bunciu Emilia, Alexandru Solomon.

A Román Népköztársaság Csillagrendjével Y. osztályával tüntették ki

többek között a következők:
Ionescu Maria, Varga Benjemin, Antal István, Juhász Lajos, Dozsa Pál.

A kitüntetéseket május 9-én ünnepélyesen adták át a köztársasági palotában a kitüntetteknek.

Kitörő lelkesedéssel fogadták

Kolozs megye községei Nyilas Ilonát

Ujjáépítjük országunkat és otthonainkat — fogadták „Ilona néni” választói

VISTA. — Hevesen tűz májusi napváltásban igyekeztünk Vistára, hogy Nyilas Ilonával, a Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének tagjával két kolozs megyei falu meglátogatására induljunk.

Amíg házához érkeztünk, meg kellett állapítsuk, hogy a falu utcái és hidjai közül az „Ilona nénihez” vezető út és hid a legrosszabb. A múltban a „képviselő” legelőször saját házat szedte rendbe és természetesen, utcáját sem hagyta gidres-gödörösön, annál kevésbé hidját. Nyilas Ilona a nép érdekét előbbrendülnek tartja, mint a maga személyi érdekeit. Erről mag is győződünk. Amíg készülődik is tanácsot ad. Mészárosból Papfalváról kereste fel egyik román testvér, régi ismerőse. Arra akarta kérni, hogy segítsen elő a kérdéseket, Kolozsvár város Lombi gazdaságához tartozó legelőt, amelyet a falu — legelő hiány miatt — évtizedek óta bérel, most vissza akarja venni.

„Ilona néni” megnyugtatta, hogy a helyi Népi Demokrácia Frontjának kérésével forduljanak a megye vezetőjéhez és az a falu jogos kérését teljesíteni fogja.

Mint egy gondos anya

Mint egy gondos anya, mindenről gondoskodik elutazása előtt, aminek még ma Vistában meg kell történnie. A falu vezetői komolyan hallgatják szavait.

KOLOZS. Kolozs község apraja és nagyja a községhez elért felsorakozva várja az őket meglátogató Nyilas Ilonát. A község román és magyar lakossága egymásmellett, integretve, örömmüjgősen fogadta a földművelésszerezőt, aki március 28-án óta az ők érdekeit védi és támogatja. Az egyszerű, de mégis színes kalotaszegi ruhába öltözött „Ilona néni” a község asszonyai csókokkal borították el. Alig lehetett kiszabadítani az asszonygyűrűből, hogy a hivatalos fogadás kezdését vehesse.

Minket asszonyokat nem lehet egymás ellen uszítani

— Minket román és magyar földművelésszerezőket — mondotta egyik kolozs román földművelésszerező — soha nem tudtak egymás ellen uszítani és a mi öltözköztünk nem az ünnepi hangulatból, hanem az asszonyoknak nemzetközre való különbség nélkül

békeszövetségéből fakad. A falu népe örömmüjgősen fogadta, amikor a román földművelésszerező és „Ilona néni” kezesül a magyar földművelésszerező karja egybeölelődött. A fürdő nagy udvarán egybesereglett falu közel kétezer választója előtt beszélt a körzetét látogató Nyilas Ilona.

— A Román Népköztársaság képviselői, így a Magyar Népi Szövetség megválasztottjai is, már nemcsak egy nemzetért, hanem az ország egész népéért küzdenek. Ebben az országban a jövőt nemzetiségi különbség nélkül együtt kell építeni. Mindenkinek anyja lesz, amennyit magának leihareol — mondotta az egybegyűlteknek. — Kolozs községnek minden lehetősége megvan, hogy fellendüljön, a megye bizsatisége legyen. Az már méltó helyükön vanha az azok, akik a nemzetek közötti harcban maguknak a községben is tökélet tudtak kovácsolni. Egy célunk van tehát: saját erőnkkel ujjáépíteni Népköztársaságunkat.

A beszéd közben megeredt az eső. Hullott az áldás, a langyos májusi eső, de ennek ellenére egyetlen ember sem akart hazamenni. Nem volt sürgős az ebéd, az állatok itatása, sem egyéb. Mindenki Nyilas Ilonát akarta hallani. Mindenki ott akart lenni, amikor Nyilas Ilona az igaz utról, a népi demokrácia útjáról és benne a haladó nép szerepéről beszélt. Ea Kolozs földműves népe igérte tett, csakúval fogadta: Ujjáépítjük országunkat, otthonainkat!

GYÖRGYFALVA. Kolozs község asszonyai máig ügödték

OLGA BANCIC emlékezete

Május tizedikén volt négy éve annak, hogy Olga Bancic román antifasiszta harcos hősi halált halt. Bancic Olga cselekvő részt vett Románia függetlenségének kivívásában s egyike azoknak, akiknek nevét örökre hálával őrizi meg Népköztársaságunk.

Olga Bancic 1912-ben született, kislisztviselő család tagjaként. Az elemi iskola elvégzése után tanonclányként lépett be egy paplanygyárba. 14 éves korában résztvett abban a strájkban, melyet ennek az üzemnek munkásai folytattak. Letartóztatták és megkínnozták társaival együtt. Ez az esemény ébresztette fel benne a harcos szellemet, s az elnyomók elleni gyűlöletet. 15 éves korában tagja lett a Kommunista Párt ifjúsági tagozatának. Ebben az időben már rendszeresen olvassa a marxista irodalmat és önműveléssel hatalmas tudást szerez.

Hogy megismerje a szovjetember életét, utlevél nélkül átment a Szovjetunióba, ahonnan néhány hónapi tartózkodás után hazatért. Itthon újból letartóztatták és 6 hónapra ítélték el. Kiszabadulása után, mint párttag a legkomolyabb munkát fejté ki. 1935-ben kommu-

nista tevékenységéért 2 évi börtönrre ítélték. A szörnyű erzsébetvárosi börtönben bátor és nagyszerű viselkedésével mindenki csodálatát elnyeri. Kiszabadulása után fáradságtalanul újból kezdte a harcot. 1938-ban Párisba utazik. Itt a „Spanjol segély” szervezetben dolgozik.

A hitlerista invázió Nyugat-franciaországban éri. Kisgyermekével menekülve éri el a szabad francia zónát. 1940-ben visszatér Párisba, ahol a legerősebb az ellenség és legnagyobb a veszély. A légerekekben szenvedő társait segíti, majd 1942-ben önkéntesen tagja lesz a partizánmozgalomnak. A Gestapo 1943-ban tartóztatja le. Borzalmasan megkínnozzák, de nem árulja el harcos társai nevét. 1944 februárjában több más társával együtt halálra ítélik és 1944 május 10-én kivégezik — a legborzalmasabb módon: több csapással történő lefejezéssel.

Olga Bancic áldozata, fiatal életének az igaz ügyért való odaadása nem volt hiábaválto. S a fasiszta iga alá felszabadult nép örökre nagyjait között őrzi meg, e nagyszerű, hősi asszony nevét és emlékezetét.

vább. Asszonyok könnyes szemmel bucsúztak, férfiak „Ilona néni” irányító szavaiból a további munkához merítették erőt. Sietniük kellett azonban Györgyfalva felé, ott is vártak.

— Györgyfalván esik. Nehéz lesz eljutnunk, mert rossz, agyagos az út — mondja Péter Lajos MVSz szervezőbizottsági tag.

Válóban istenkísértés esőben gépkocsival a faluba bemenni. A csuszosná vált agyagos úton a hegytetőtől az aljig egyet csuszott a kocsi és csak a kocsi vezető lelki jelenlétének köszönhető szerencsés megérkezésünk.

A falu már szétoszlott, mert azt gondolta, hogy eső miatt elmarad a gyűlés. Amikor megérkeztünk, utcáról-utcára szállt a kiáltás: — Gyűlésbe jertek! Megérkezett „Ilona néni”!

A falu népe lelkes „Nyilas Ilona!” kiáltásokkal üdvözölte a szónoki emelvényre lépő képviselőjét. Lelkesen tettek hitet, hogy vele és vezetésével mellett együtt

építik az országot, az új jövőt. Fogadalmat tettek, hogy az utakat megjavítják, terményeik értékesítésére értékesítő szervezetet létesítettek, s a közlekedés megjavítására társasgépkocsijáratot fognak szervezni, míg a dűledező román testvérek kicsiny tempómát a magyar lakosság közmunkával fogja ujjáépíteni.

— A falu dolgozóit kezelt kell, hogy szorítsanak a városi költői és szellemi dolgozóival és együtt, kéz a kézben megteremtteni azt a lehetőséget, hogy az ellenség által romokba döntött ország úgy gazdaságilag, mint politikailag a dolgozók boldog, közös hazája legyen — mondotta Nyilas Ilona a györgyfalviaknak.

A község lelkes élenezése között indultunk tovább, egyelőre Kolozsvár felé, majd onnan tovább, ahová szólítja a felelősségteljes munka Kolozs megye „Ilona néni”-jét, Kalotaszeg harcos lelki népharcosát.

Bányász Albert.

„Artamonov ügy”

A kolozsvári Népmozgó szombaton mutatta be az „Artamonov ügy”-et, a szovjet filmművészet kiemelkedő értékű alkotását. A film már eleve sok jót ígér. A nagy orosz regényírónak, Maxim Gorkijnak egyik kiemelkedő értékű regényét vitték itt filmre s erre a művekre olyan művészetiségű vállalkozott, mint Eisenstein, a nagy rendező. A szereplők is a legjobb szovjet színészek sorából kerültek ki. Orlova, akit a „Cirkusz”-ban és a „Tavaszi”-ban láttunk, Vera Mareckaja, akit a „Satriji tanítónő”-ben ismertünk meg, az egyik legnagyobb színésznőnek és a híres filmrendező, S. Romodanov játéka a főszerepeket.

A várakozásban nem is csalódtunk. Az „Artamonov ügy” nagy film. A regény levegőjét, hangulatát, figuráit maradéktalanul közvetíti a filmművészet eszközeivel. Eisenstein nagyságát méltatni külön ebből az alkalomból fölösleges, de annyi bizonyos, a nagy rendező biztos keze, a film feltöltésének átgondoltsága és az el-

képzelésének következetes részvételével már egymagában is nagy élménnyé aválta a filmet. Ami pedig a színészeket illeti, csak annyit kell megjegyeznünk, hogy ahárom vígjáték művész mellett még számos előtűnik ismeretlen színész-játékos, akik velük egyenlő értékű alakítást nyújtanak. A felgyóllantó figurák, vagy éppen a pupos Nikita, az istentől elforduló szerzetes alakja melyek emberi megrázó és megdöbbentő.

A film ismét csak bizonyítja, hogy a szovjet színművészet hatalmas világban áll. A kolozsvári Népmozgó a szovjet filmművészet reprezentatív előadásának, méltán sorozható a „Satriji tanítónő”-vel.

Felkeltéssel meg kell említeni

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.

Tévesztés: 19-11.

Felolós szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Papoknak, tanítók, nyugdíjasoknak 90 lej. — Postacsekkszám: 40.625.

Amit a posta alkalmazottai lesznek szóvú...

A posta faliújságján érdekes kis cikk jelent meg. Tódor Mihály írta, aki szóváteszi az alábbiakat:

Bélyeggyűjtőink öröme — írja Tódor a faliújság cikkében — bélyegeink előállításával foglalkozó illetékesek, egyre-másra jelentik meg a szebbnél-szebb román bélyegsorozatokat. Azonban: mégis van egy kis baj. A minap ugyanis egy képeslevelezőlapot akartam postára adni. Ennek bérmentesítési díja 7 lej és ötven bani volt. Bélyeggyűjtő kollégám elémentett 1 darab öt lejes, egy darab két lejes, egy darab ötvenbanis és egy darab IOVR bélyegyet. Azonban, mivel ezt a sok bélyegyet képtelen voltam egy árva levelezőlapra felragasztani, kénytelen voltam egy tíz lejes bélyegyet venni. Nem is annyira a többlet-kiadás bántott, hanem az a tény, hogy itt valamit tenni kell. Mindenekelőtt olyan bélyegre van szükség, amely pontosan fedezi a bérmentesítési összeget.

Másodszor: a rajzoló, aki két leget akart egy csapással útni, a bélyegre összesűrítve tájképet is rajzolt. Ez arcképpel együtt nem sikerült. Vagy tájkép legyen a bélyegen, vagy szimbolikus kép, vagy képmás, de semmire sem ezek kombinációja.

A nagy alak sem megfelelő. A papírral is takarékoskodni kell. A megakarított papír árából inkább a ragasztószert minőségét javítanák fel, mert a mostani bélyegeket hol ragadnak — hol nem!

A postaalkalmazott helytálló megjegyzéséhez nem kell kommentár.

KÖRORVOSOKAT KAPNAK A FALUSI DOLGOZÓK. A falusi dolgozók egészségvédelmének hathatósabb biztosítása céljából, az egészségügyi minisztérium elhatározta az üresedésben levő körorvosi állások betöltését. A pénzügyminisztérium az új költségvetésben előirányozta az orvosok fizetését és kiküldetési költségeit és így biztosították a falusi orvosok állandó jelenlétét a falusi orvosok állandó jelenlétét a falusi orvosok körében.

UTBAN VAN AZ ARGENTINAI BŐR ES GYAPJU. Konstanca kikötőjébe most várják annak a hajónak megérkezését, amely nagymennyiségű kitiűnő bőrt és gyapjút hoz Romániába. A bőrt a belföldi cipőgyárak között osztják szét. Megállapodás szerint Argentína 9 millió kiló gyapjút szállít, amelyből 2 millió kiló az első rakománnyal, a bõrrel együtt, érkezik meg.

ARADMEGYEI községekben nagy kiterjedésű kaolint, márványt, különböző festék-, mangán- és vasanyagokat tartalmazó lelőhelyeket fedeztek fel. Az értékes anyagok kitermelését rövidesen megkezdik.

A SAKKVILÁGBAJNOKSÁGBAN Bolvinnik, a szovjet nagymester vezet 12 ponttal. Szmiszlovna és Reshevskinek 8 és fél pontja, Kereszovjet mesternek 7 és fél pontja van, míg a holland Euwe 3 és fél pontot szerzett eddig a tornán.

ELLENŐRZIK A GÉPJÁRMŰVEK ADÓJÁNAK KIFIZETÉSÉT. A pénzügyminisztérium utasította a pénzügyigazgatóságokat, hatékonyan ellenőrizni, hogy a gépjárművek tulajdonosai kifizették-e a folyó évi áprilisi negyedévi adókat a gépjárművek után. Ennek megállapítására ellenőrizni kell az összes forgalomban levő gépjárműveket és az olyan tulajdonosok ellen, akik adófizetési kötelezettségüknek nem tettek eleget, kihágási jegyzőkönyvet kell felvenniük.

LEPAGE VEGYIÁRUSÍTÁS már csak néhány napig. Minden nyelvű könyv, zenemű, fűzet, író-, rajz-írodaszert, stb. melyen leszállított áron.

* **MEGHÍVÓ.** Az Erdélyi Múzeum-Egyesület természettudományi és matematikai szakosztálya 1948. évi május hó 12-én, szerdán délután 5 órakor a Bolyai Tudományegyetem általános és fizikai-kémiai intézetének tantermében (Arany János-utca 11 szám, II. emelet, 219 számú terem) szakülést tart, amelyre érdeklődőket szívesen lát a Szakosztály. Tájékoztató: 1. Dr. T. Vescan Teofil: „A gravitációs erő tulajdonságai az általános relativitás elmélete alapján”. 2. Dr. Nyárády Antal: „A Radnai-havasok növényzetéről”. Az Elnökség.

AUTÓS KIRÁNDULÁS TOROCKORA. A volt ENKE és BEAC természetjáró szakosztálya május 16-án és 17-én, pünkösdkor együttes kirándulást rendez Torockó-Torockószentgyörgy—Alsópodsága—Szolcsvai buyópatak és a Bedelliői Scărlisora útránnyal. Indulás autóbusszal május 15-én, szombaton délután 3 órakor az ENKE elől. — Visszatérés hétfőn este. Részvételi díj személyenként 450 lej, vendégeknek 500 lej. Vezető Vámszer Géza és ifjabb Xántus János dr. Jelentkezni szerda délután 12 óráig lehet és egyidőben a részvételi díj is befizetendő.

ÖNTÖZZÜK A DISZFAKAT! Kolozsvár város kertészeti hivatala a tavasszal több díszfacemetét ültetett el a város utcáin. A kertészeti hivatal kéri a háztulajdonosokat és a gondnokokat, hogy szárazság esetén öntözzék meg a házuk előtt levő öntözőkat. — A város Teplás-utca 12 szám alatt levő kertészetben virág- és veteleményaléltak kaphatók hivatalos árt.

(*) **HALÁLOZÁS.** Máché Mihály kolozsvári szabómester elhunyt. Temetése május 12-én, szerdán délután 4 órakor lesz a házsongárdi temető halottas kápolnájában. A gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS. Mind azoknak, akik Lakatos Péter temetésén résztvettek, részvételükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mond hálás köszönetet a gyászoló család.

A kolozsvári MINSZ hírei:

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG kolozsvári szervezete felhívja valamennyi tagjának figyelmét arra, hogy a tagdíj könyveket az 1948-as évre kicseréli. Kéri tagjait, hogy tagdíj könyvük kicserélésére munkapokon délután 8. és 1. délután 4. és 7 óra között a Molotov (volt Deák Ferenc) utca 16 szám alatti székében Csibi Jolán pénztárosnőnél jelentkezzenek. — Ki nem cserélt tagdíj könyveket frissítéket vezetik.

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG kolozsvári szervezete székelyét a Parkas-utca 7 szám alól, a Molotov-utca (volt Deák Ferenc-utca) 16 szám alá helyezte át.

Május 12-én, szerdán este 7 órakor az I. kerület taggyűlése a Molotov-utca 16 alatti székében.

Este 7 órakor a IV/1 kerület szervezői gyűlése a Máramaros-utcai kulturális klubban.

Május 13-án, csütörtökön este 7 órakor a III/2. kerület szervezői gyűlése a Páris—Pap-utcai Állami néptánoklubban.

Este 7 órakor a IV/2. kerület taggyűlése a Bihelyi Református Egyházközség nagytermében. (Gloria-út és Kálvin-utca sarok.)

Ki lehet jó bíró?

Hirsch Elemér szakcikke a labdarúgó sportról és a bíróról

A tömegsport megteremtésére és a labdarúgó játévezetők ténykedése színvonalának emelése érdekében megindított sajtóváltóba szakvéleményével bekapcsolódott Hirsch Elemér dr.-nak, a már közölt cikke folytatását adjuk az alábbiakban:

Milyen megpróbáltatásnak vannak kitéve a futballista idegei? Vegyük a gyakorlati példát. A csatár cselez. Kicszelezt már három játékost, de — mert a fák nem nőnek az égig a futballban sem — a negyedik játékos, akit ki akar cselezni, elveszi tőle a labdát. Három játékosnak a kicszelezése, amely testi küzdelemmel jár, nagy idegmunkát is ró a cselező csatárra. Az öt támadó védőjátékosnak még a szemrebbenését is figyelnie kell, hogy megállapítsa: mit akar a védőjátékos, hogy akar támadni és hogy pillanatok alatt olyan helyzetet teremtsen, amellyel a védőjátékost sikerüljön tévedésbe ejteni. Ez mind kimerítő idegmunka. Mikor a negyedik védőjátékos elveszi a labdát a cselező csatártól, a csatár természetesen bosszankodik, szőgyenli magát, társai szemrehányását és a közönség pufjolását kénytelen tűrni. Természetes, hogy az ilyen idegállapotban bosszankodó, szőgyenkező csatár megpróbálja hibáját kijavítani és a tőle elvett labdát minden áron visszaszerezni. Eközben kisebb szabálytalanságra egyáltalán nincs tekintettel. (Nagyobb szabálytalanságról nem beszélünk, mert az a játékosnak a bíróhoz való viszonyában nem jöhet számításba. Feltételezem ugyanis, hogy a csak kicsit is jóérzésű játékos a nyilvánvaló és

nagy szabálytalanságot beismeri és ezzel elismerem, hogy a játékosok legnagyobb része jóérzésű, becsületes sportember.)

A szabálytalanságot a bíró annál is inkább lefújja, mert a játékosról már előre leri az elszántság, hogy minden áron vissza akarja szerezni a labdát. Tekintettel arra, hogy legtöbbször már a labda és az öt elől támadó játékos mögött van és a helyzete sokkal előnytelenebb, kétségtelen, hogy „a mindenáron” jelen esetben szabálytalanságot jelent. Megtörténik a szabálytalanság, a bíró lefújja és akkor a játékos az ismert pözba vágja magát. Két kezét a csipőjére teszi és csodálkozva kérdi: „Mi volt ez bíró?”

Három-négy ilyen eset az a szikra, amely a mérkőzés folyamán azután lobot vet. A játékos tiltakozása, fegyelmelzetsége nem marad elszigetelt. A többi játékosok — látva, hogy egyik-másik társuk tiltakozik, amit a közönség megfelelő magatartása kísér (erről majd a közönségről szóló fejezetben) — felbátorodnak és elkezdődik a fegyelmelzett magatartás teljes mellözése, az idegek felbomlása, amely a játékosok figyelmén kívülhagyását, a bírói tekintély és az ellenfél testi épségének teljes senuibebevését eredményezi.

A védőjátékosokról

A védőjátékos, aki természetesen erősebben küzd — hiszen rőmből — mint a támadó játékos, testi erejének a szabályszerű igénybevételeivel gólhelyzetet ment meg, hárt el. Fejezzük ki magunkat egyszerűen: szabályszerűen eltolja a támadó játékos. Nem kézzel, hanem mellel! Kétségtelen, hogy a támadó játékos az általa elerőndő gólt megelőző tízed másodpercekben az idegizgalom tetőfokán áll. Feltételezem újból, hogy a játékos jóhiszemű. Azonban nem tudhatja megbírálani, hogy az ellenfélnek beavatkozása szabályos volt-e, vagy sem. De azért reklamáció azonnal születtek és a segédkezést hozzá... lásd mint fentebb. Új példa. A labda végigurul a partvonalon. Kin-lét, vagy nem kin-lét megállapítása gólhelyzetet dönt el. Akármelyik fél javára szól az ítélet, a legigazságosabb döntés esetében is az egyik csapat játékosai tiltakozni fog. Vagy vegyük a legtipikusabb és állandó szabálysértési jelenetet. A magasból szálló labdát felugrik és harcol két játékos. Az egyik felugrik, a másik a földön marad, sőt egy kicsit meg is hajlik. Esetleg billent is egy kicsit a levegőben felfelé emelkedő játékos akaratlannul is hozzáérő testén. Következmény, hogy a labdát a szabályosan küzdő játékos ráesik a földön maradó játékosra. A bíró természetesen szabadrugást ítél. De ki ellen? Ha a bíró jó, akkor annak a játékosnak a csapata ellen ítél szabadrugást, amelyik nem emelkedett a levegőbe, hanem szabálytalanul a földön maradvára várta a jó szerencsét, hogy a labda hozzájusson, mégna poruljárt is, mert a felugró játékos ráesett. Na most már ha mindaz a meleg a pályára kerülne, ahová a bíróit ilyenkor küldik, legálább szubtrópusi levegő uralkodna a pályán. Pedig nézzük meg az eset másik oldalát egy ilyen szabálytalanságnak. Ha a felugró játékos nem az öt a labda előrében szabálytalanul akadályozó játékosra esik, mert ez is elég gyakran megtörténik, akkor nagy esélye van arra, hogy kitöri a nyakát, vagy eltöri a hátgerincét, mert az ilyen helyzetből csni, egyike a legveszedelmesebb eseteknek. És még egy utolsó példát az ezer közül. A labda fent van a levegőben, két játékos közül küzdeni érte, mindenki felé a labdára, az egyik játékos a másikat bokán rugja, természetesen a bokán rugott összeesik. A közönség körében olyan megjegyzések hallatszanak, mi történt, talán a guta fűtötte meg? Ha a bíró jó bíró, úgy az ilyen helyzetknél a szeme a két játékoson lent marad, nem lent a labdán, amely száll feljűk, a amely nem érhet máshova, mint hozzájuk. Ez esetben észreveszi a durvaságot, mert ez nem szabálytalanság, hanem durvaság, lefújja, mire a játékosok és közönség... lásd mint fentebb.

Mindenekelőtt a játékosoknak meg kell tanulni tökéletesen a szabályokat. Azonban nem elég jó kifejezés e tekintetben, a megtanulni. A játékosnak vérebe kell átmenjen a játékszabály, hogy az urálja a játékot és annak idegeit, minden helyzetben és minden időben, tehát az idegileg legnehezebb pillanatokban is, amikor a leghajlamosabb arra, hogy szabálytalanságot kövessen el, parancsolt módon lépjen fel benne az a gátlás, amelyet a szabályok vérré válása okoz nála és térítse el a játékos a rossz szándékától. De tudnia kell a szabályt, amelyet általában az enyhébb esetekben melőzhetnek kirívóan. Például a határbedobásoknál, a szabadrugásoknál, amikor nem a szabálytalanság helyére teszi le a rugást végezni akaró játékos a labdát, hanem előbbre, mire az ellenfél hátrajolja és kezdődik a lökdöződés, veszekedés, egymás, a bíró és a közönség ideggesztése. Vagy amikor a szabadrugásnál nem álló helyzetben, hanem mozgásban levő labdát rug el a játékos. Amikor a bíró által eszközölt labda leejtésnél (köznyelven feldobás) mielőtt földre érne a labda, már beleteszik a lábukat. És megint csak azt mondom, sok és sok enyhébb elbírálás alá eső esetben egyáltalán nem tisztelik a szabályokat és bizony a bíró legtöbbször azért, hogy ilyen csekélységért ne állítsa meg a játék menetét, nem fuj. Azonban ezek is azok a szikrák, amelyeknek az a rendeltetése, hogy következménye, hogy aláássák, illetve alátűszik a talajt, úgy, hogy ha egy komolyabb szabálytalanság történik, akkor a szikra kirobban, lángot vet, kész az úgynevezett botrány, amelynek természetesen — a játékosok szerint — a bíró az oka. En nem általánosított és hangsúlyozom újból, hogy a játékosok legnagyobb részét jóhiszeműnek tartom, azonban ha minden csapatból csak egy játékos rosszhiszemű, vagy fegyelmelzeten, tehát a játékosoknak csak 10 százalékon aluli része, egy kis hányad, már ez elég arra, hogy játékosár-

sait, közönséget, bírót kihozzon a sodrából és elvesse a botránynak a melegágyát. Sőt, ha a két csapatból összesen csak egy játékos ilyen, tehát 5 százalékon aluli, az ilyen játékosok száma, tehát még kisebb hányad, ez is elegendő a botrány felidézésére.

Nézzenek magukba a játékosok és állapítsák meg, hogy vajon nem-e áll fent amit én mondtok, hogy van 5 százaléknyi, tehát két csapatból egyetlenegy olyan játékos, aki nem ura az idegeinek, aki tiltakozik, aki szabálytalankodik, aki tehát megindítja azt az idegfolyamatot, amely az igen nagy testi és idegkiprobáltatásnak kitett játékosok és a közönség ideáallapotát figyelembevéve a botrányhoz vezet-het.

BOTRÁNYT OKOZÓ LABDARUGÓK

Eddig a jóhiszemű, becsületes sportemberekről, a korrekt futballistákról beszéltem. Sajnos, nem hagyhatom figyelmen kívül azt a hála Istennek igen kevés számban létező, de mégis ei nem hanyagolható töredéket, amelyet a rosszhiszemű játékosok képeznek. Ha csak 10 csapatban van egyetlen egy ilyen, az azt jelenti, hogy öt mérkőzés közül egy, majdnem biztosan botrányba fullad. Most gondoljunk csak vissza egy kicsit a játékosokra. Vajjon nincsen tiz csapatban egy olyan, aki beleteszi a talpát az ellenfél sípcsontjába? (Orvostudományban lásd lábtörés.) Vagy olyan játékos, aki véletlenül mindig az ellenfélnek a bokájára lép? (Fentebb helyen bokarándulás.) Vagy olyan kapus, aki a hozzá közeledő ellenfelet felhúzott térdrel, vagy baráti állonboxolással fogadja. A rosszhiszemű játékosoknak rendelkezésre álló lehetőségek szintén kiemérelhetetlenek és nem felsorolhatók. Természetesen az ilyen eltévelyedéseket a bírónak a legkeményebb módon kellene megforolni. Sajnos nem mindegyik bíró elég erőlyes, és eléggé ura az idegeinek, hogy kellő időben megtorolja már az első ilyen durvaságot, mert az ellenfél testi épségét szándékosan veszélyeztet játékos nemcsak szabálytalanságot követ el, hanem durvaságot és ennek az a következménye, hogy az ilyen játékosra bátorodnak fel azok, akikben ez a szándék, hajlandóság megvan. Azonban ebben az esetben sem az erélytelen bíró a hibásabb fél, hiszen ő legfeljebb passzív magatartásával járul hozzá a következményekhez, viszont a szabálytalanságot elkövető játékos az aktív oka a következménynek. Egyébként minden valamire való bíró lefújja az ilyen durvaságokat, és ha azt nem fujja le, talán csak azért nem cselekszi, mert adott pillanatban úgy bírálja el, hogy a lefúvás a sportra nézve sokkal nagyobb hátrányt jelentene az adott helyzetben.

Befejezésül a játékosoknak a következőkre hívom fel a figyelmét: Tessék szabályosan játszani, tessék a fegyelmelzeten és rosszhiszemű játékosokat megnevelni, illetve ma-mik közül kizárni, mert kártokolók és tessék tudomásul venni és elhárítani, hogy a bíró korrekt sportember, akinek az ítéleteit megnyugtással kell fogadni. Ha a jó bírósokdásnak a játékosok részéről ezen alspfeltételek rendelkezésére állanak, akkor a bírónak is könnyű lesz az esetleg előforduló olyan elemeket, akik hivatásuknak nem felelnek meg, kiküszöbölni.

Vidám élet a Tordai hasadékban

Kolozsvárról május elsején, az impozáns felvonulás után, a kora délutáni órákban egymással indultak el a kirándulók vidám csoportja, nem törődve a felhős, borús idővel. Több csoport indult autókön, kerékpáron és gyalog a Turi- és Tordai-hasadékba, hogy a turista szempontból rossz fél után a természet tavaszi éledésében gyönyörködve pihenjék ki a munkaversenyek fáradságot s nyerjenek az erdők és hegyek napsugaras levegőjéből új erőt.

A Tordai-hasadék menedékház minden szobája megtelt s a Hordát mindkét partjának csöndjét a kirándulók hangos zaja verte föl. Az ENKE részéről épített menedékház, melyet az egyesület agilis tagjai ismét használható állapotba hozták és felszerelték, teljes üzemből volt, a közeli falvakból és malombokból egymást érték az élelmiszerszállítmányok. Ragyogó, napsugaras idő tette teljessé a turisták örömeit s mindeniküket feledtetlenül szép nap emlékével tért haza. Hétköznapokon is sokan használják fel szabadidejüket, hogy a világhíru szépségű hasadékot felkeressék, ahol megfelelő szobák várják a természet barátainak látogatását.

A szobák úrai jutányosak és így kispénzü emberek is gond nélkül élvezhették a természet és csodálatos szépségű alkotását. Felvilágosítottak az ONT, (ENKE) helyiségében, Jókai-utca 2. (II. emelet.)

ROMÁNIA FÜGGETLENSÉGÉT

ünnepelték Marosvásárhely dolgozói

MAROSVÁSÁRHELY. — A igazi függetlenségi ünnepének alkalmával május 9-én több ezer tömeg vonult fel a marosvásárhelyi kulturpalota nagytérmeinek befogadó-képessége kevésnek bizonyult. Az előcsarnokban és a tere is tömeg szorultak ki.

Elsőnek Méra Anton főispán ismertette beszédében a függetlenségi ünnep rendkívüli jelentőségét. Román nyelvű beszédét magyar nyelven is megismételte.

A következőkben Neamtu Alexandru alezredes, nemzetgyűlési képviselő beszédében Románia

nemzetgyűlési képviselő, Sós József polgármester és nemzetgyűlési képviselő és Cibotaru Nicolae tábornok, dandárparancsnok mondott beszédet.

Marosvásárhely dolgozói az egész városban mindenütt lelkesen ünnepelték Románia függetlenségének napját.

A nagyszabású és bensőséges ünnepély után a tömeg a Főszék temetőjéhez vonult, ahol megkoszorúzták a sírokat. Ez alkalommal Cozma Ioan

Niknek érkezett levelek a hadifoglyoktól?

KOLOZSVAR. — A Szovjetunióban lévő hadifoglyoktól legújabbán a következő hozzártatók részére érkezett levelek:

Neuvirth vagy Neuvorth Juditnak December 30-utca 20 Mátyás Andrástól 7159/3, Papp Mártonnak Kossuth Lajos-utca 50 Papp Lajostól 7315/8, Tripsz Sándornak Kerekdomb 1 Szechi Jánostól 7474, Farkas Miklósnak Galaseni kolozsmegyei községbe Farkas Jánostól 7245/55, Érsek Ferencnek Galamb-utca 39 Érsek Ferenc től 7362/3, Zenk Honának Vöröstorony-utca 64 Zenk Viktoról 7125/1216, Gherfi Ioanának Kolozskara Gherfi Ioantól 7099/7, Kappel családnak Napoca-utca 27 Kappel Izáktól 1250, Petruska Józsefnek Vicsa-utca 23 a magyarországi Vöröskeresztől, Szabó Mózesnek Sebastian-utca 20 Szabó Mózes től 7362/3, Csónka Juliának Kőker-utca 51 Csónka István től 7181/2, Kelemen Róziának utca és házszám megnevezése nélkül Kelemen Kálmántól 7384, özvegy Enyedi Sz. Miklósnak Munkás-utca 38 Enyedi Józseftől 7134/2, Fábian Albertnek Templom-utca 28 Fábian Károlytól 7125/5,

Kosztá Józsefnek Szántó-utca 4 Kosztá Józseftől 7125/5, Horváth Bertának utca és házszám nélkül Kolozsvára Krausz Dezsőtől 7384, Szabó Gerónak Horea-ut 62 Szabó Gerótól 7299/20, Deák Jánosnak Apoc-utca 10 Molnár Lajostól 7062/3, Filip Mirceának Sela-utca 26 Filip Lucian től 7223, Sárosi Jánosnak Trefort-utca 18 Sárosi Lászlótól 7313/2, Kovács Józsefnek Bajza-utca 13 Szász Ferenc től 7181/2, dr. Viola Zoltának Kolozsvár utca és házszám megjelölése nélkül Kaiser Selmától Münchenből, Brendli Mihálynak Farkas-utca 1 Brendli Albert től 7430/1, Tantau Ioanának Felek községbe Tantau Vasile től 7280/14, Király Andrásnak Selenra-utca 3 Király András től 7714, Bőndi Jánosnak Petőfi-utca 34 Bőndi Jánostól 7100/8, Bartos Józsefnek Szamosfalva községbe Bartos Józseftől 7525/5, Lakatos János családjának Kolozsvár utca és házszám megjelölése nélkül és Fehér Ferencnek Ioan Foluau-utca 13 Fehér Ferenc től 7617.

A levelek a Román Vöröskereszt kolozsvári kirendeltségénél, Kossuth Lajos-utca 50, vehetők át.

Nagyszabású zsebkendő és törülköző kerül kiosztásra

BUKAREST. — Az Állami Kereskedelmi Társaság a szövetkezeteknek és az irányított árukat forgalomba hozott üzleteknek 136.520 darab törülközőt és 274.430 méter zsebkendőt való vásznot osztott ki, amely utóbbiból 1 millió 276.418 darab

zsebkendőt állíthatnak elő. A szűszegélyű zsebkendőt 18 lejért, az 50 centiméter széles és színes csilku törülköző darabja pedig 89 lej. Az A-jegyekre 4 darab zsebkendőt, a B-jegyekre pedig 2 darab törülközőt szolgáltattak ki.

Meleg ünnepléssel fogadták az OS-T kiküldötteit Moszkvában

MOSZKVA. (Rador.) — A kes szavakkal számol be a lap „Trud” című lap megleghangú munkatársának adott nyilatkozatában a küldöttségnek a Szovjet Szakszervezeti Tanács küldöttségének április 25-iki moszkvai megérkezéséről és látogatásáról a Szovjetunióban.

Radovanovici, az Országos Szakszervezeti Tanács egyik titkára és kiküldötte rendkívül lel-

kes szavakkal számol be a lap „Trud” című lap megleghangú munkatársának adott nyilatkozatában a küldöttségnek a Szovjet Szakszervezeti Tanács küldöttségének április 25-iki moszkvai megérkezéséről és látogatásáról a Szovjetunióban.

Radovanovici, az Országos Szakszervezeti Tanács egyik titkára és kiküldötte rendkívül lel-

A dolgozók ünnepe Déván

DEVA. (Tudósítónktól.) — Május 1-ét, a munka ünnepét Déva dolgozó magyarsága együtt ünnepelte a város szervezett dolgozóival. Az ünnepélyre felszornakozott dolgozó magyarság a MNSZ csángótelepi székhatáráról gyülekezett s innen sorolódott be a város központja felé haladó színes menetbe.

A menet élén az árvalányhajak zenekarok, utánuk az iskolák, majd a csángótelepi csoport haladt — élén leve bandériummal s a csángó lányok és ifjak színes népi viseletében. Ünnepi beszédet magyar nyelv-

ben Barabás János, a MNSZ megyei elnöke mondott, kiemelve azt a hatalmas demokratikus fejlődést, amely lehetővé tette, hogy az egész országban mindenütt románok és magyarok testvérként ünnepelhesék meg a dolgozók nemzetközi ünnepét.

A MNSZ dévai szervezete ortofonikus tevékenységet fejt ki abban az irányban, hogy a megye szóróvándorát felkészítve, felvilágosító munkát végezzenek. Kulturális körök alapításával, kirándulások szervezésével igykoznak szívesíteni a falujárás munkáját.

Május 20-án lezárul

a kisiparosok adóosztályozása

BUKAREST. (Agerpres.) — Az egész országban a különböző szakmai érdekvédelmi lázas tevékenység folyik a kézmű- és kisiparosok adóosztályozásával kapcsolatban.

A pénzügyi kormány — miután megirtuk — az adókövetés egy-szerűsítésére és a közterheknek a teherképességgel arányos meg-állapítására különböző osztályokba sorolta be a kézmű- és kisiparosokat, akiknek egyéni lapot kell kitölteniük adójuk megállapítására.

Az egyéni lapokat legkésőbb május 20-ig kell kitölteni és a Kisiparos Szövetség illetékes osztályához eljuttatni. E határidő elmulasztása az osztályozásból való kiharadással jár és ezért minden kézmű- és kisiparosnak saját jóllétfogott érdeke az egyéni lapok pontos kitöltése és a határidő lejártá előtti benyújtása.

A bukaresti Román-Magyar Társaság

közgyűlését méltatja a magyarországi sajtó

BUDAPEST. — A magyar sajtó vezetőhelyen és rendkívül meleg hangon foglalkozik a bukaresti Román-Magyar Társaság közgyűlésével. A cikkek részletesen közlik Livezeanu tájékoztató- és művészetiügyi miniszternek a Román-Magyar Társaság közgyűlé-

sén mondott megnyitó beszédét, kiemelve a miniszternek azt mondatát, amelyben Livezeanu miniszter kihangsúlyozta, hogy a történelmi fordulat új utat nyitott román-magyar viszonyban és két szomszédos nép demokratikus kapcsolatai egy új politikai és

kulturális barátságot jelentenek ki.

A budapesti magyar sajtó kiemelt tudósításában azt a tényt, hogy a közgyűlés a román közélet vezetőjeinek részvételével a legmelegebb baráti légkörben zajlott le.

A „Kaláka” Központ és szövetkezetei fontos szerepet töltek be a gazdasági életben és a többtermelésben

Május 13-án tartja közgyűlését a „Kaláka”

MAROSVÁSÁRHELY. — A „Kaláka” Központ igazgatósága május 13-ára Marosvásárhelyre hívta össze a központ évi rendes közgyűlését, melyre a tagszövetkezetek kiküldöttjei egész ország-szerte készülnek.

A központ igazgatóságának évi jelentése részletesen foglalkozik a múlt év júniusában létrejött nagyjelentőségű szövetkezeti megállapodással, melyet a Magyar Népi Szövetség, a Román Munkáspárt, a Szövetkezeti Nemzeti Intézet (INCOOP) és a „Kaláka”, valamint a „Szövetség” Központok képviselői létesítettek. Ez a megállapodás biztosította nemcsak a két központ hitellel való ellátását és ezzel a termelésnek a fokozását, hanem a szövetkezeteknek a megyei federációba való belépése után az egységes áru és hitelállat is.

Az igazgatósági jelentés szerint a tagszövetkezetek száma december 31-ig 516 volt, melyek közül 486 fogyasztási és értékesítő szövetkezet, míg a fennmaradó 30 szövetkezet hitel-, tej- és más gazdasági szövetkezetek között oszlik meg. A tagszövetkezetek irányítását és ellenőrzését 22 el-

lenőr végezte, akik az év folyamán 547 leltározást, 570 évi mérleget, 845 évközi mérleget készítettek. Évközben — az INCOOP-i történet megállapodás szerint — 9 ellenőrt adott át a központ megyei federációnak. Az ellenőri kar működése és irányító tevékenysége nagy segítségére volt a „Kaláka” szövetkezeti hálózatának.

Az áruosztály működésével kapcsolatban az igazgatósági jelentés megemlíkezik annak a 42 vagon étkezési babnak a behozataláról, amely az elmúlt év tavaszán, az inség idején olyan nagy segítséget nyújtott a közéletmezésben.

Hatalmas munkát végzett a központ értékesítési osztálya, mely Marostorda megye négy járásában résztvevett a gabonagyűjtési munkálatokban. A múlt év folyamán a „Kaláka” központ: 410 vagon búzát, 179 vasútkocsi árpát, 169 vagon tengerit, 102 vasútkocsi napraforgót, 64 vagon zabot, 20 vasútkocsi olajpogácsát, 2 vagon rozst, 5000 kiló vegyes magot és 4200 kiló gyapjút, tehát mintegy 945 vagon terményt gyűjtött, több mint 41 millió lej értékben.

Igy dolgoztak a termelő üzemek

Nagyszabású munkát végzett a „Kaláka” központ megyei ipartelepe, mely a ipar és kereskedelemügyi minisztérium többtermelői munkaterve szerint és a minisztérium, valamint az INCOOP anyagi és erkölcsi támogatásával nagyszabású többtermelői munkát végzett. Az év folyamán kezdte meg a működését a központ fagyaport üzeme, valamint a vegyiüzem kibővítésével kapcsolatban megkezdődött a gyertyagyártás és fagyaportban van a terpenin leparoló üzem beindítása. A vegyiüzem és ecetgyár munkájával készült több mint 34.000 liter ecet, 14.000 doboz borsár, 7788 tucat tinta, 5256 tucat kéki-t, 5700 kg. oléksárga, 69.400 kg. cipőzsárok, 12.400 darab padlószőnyeg, 1000 doboz parkett-paszta, 5750 csomag sülőpor, 6400 csomag „Havasi tea”, A seprű- és kefékben 21.000 darab seprű és 4400 darab keféket készítettek.

Az asztalos üzemben a különféle üzemi javításokon kívül 16 ezer 200 darab házirtásti cikk és 700 darab játékaru készült. Az ipartelepen a legjelentősebb munkát a konzervüzem végezte, ahol: 419.000 kiló almapi-

pot, 35.000 kiló szilvapapot, 20 ezer kiló barackpapot, 20.000 kiló málnapiapot, 30.000 kiló vegyespapot, 27.000 kiló paradicsom-pasztát, 71.000 kiló vegyescsót készítettek.

Ezenkívül: 125.000 kiló savanyu káposztát, 50.000 kiló savanyu ugorkát tartósítottak. A szárított üzem 21.000 kiló szárított zöldséget: sárgarépát, petrezselymet, hagymát, kalarabét, cellert, káposztát tartósított. Az ipartelep fentemlített munkájához 968.000

„A Sors iróniája”

az is, hogy a „Saurji tanítónő” után a Capitol mozi műsorpolitikája ezt a filmet szenvedeti végig Kolozsvár közönségével. A „Kunagásig nagy francia filmalkotásnak” reklámozott darab menthetetlenül rossz. Még annak a mozi látogató rétegnek is kelletlen sem elégti ki, amely a filmben csak a szórakozási lehetőséget keres.

Szinte megmagyarázhatatlan, hogy a világban kiváló francia filmkészítők hogyan lehetett egy ilyen — már eleve bukásra ítélt — filmben felkorakortatni. A szereplők meg is tesznek mindent, hogy játékaikkal pótolják a zagyva törté-

netért a közönséget, de művészetük kép-telen megbirkózni ezzel a feladattal.

A „Sors iróniája”-nak bemutatóján a közönség végig feszengve helyén a darabot, de nem csodálkoztunk volna azon sem, ha a színpadon nemcsak a fél, hanem az egész mozi kiürült volna. Azok akik még maradtak, abban reménykedtek, hogy a film második része talán némi kárpótást nyújt az első rész végyelgyűvéséért, de csalódnak.

Újabb hadifogolyszállítmány érkezett a Szovjetunióból

BUKAREST. (Agerpres.) — Az állomáson a helyi hatóságok, Május 10-én, hétfőn reggel újabb a Román Munkáspárt képviselői és hadifogolyszállítmány érkezett a visszatértek családtagjai, barátai meg a Szovjetunióból Fokszányba. Itt fogadták nagy szeretettel a hazaérkező foglyokat. A szállítmány tagjai között különböző rendfokozatú tisztek is vannak. Május 9-én, vasárnap Socola ha-

tállomáson át újabb vonat érkezett a Szovjetunióból, amely Fokszányba tart. Ebben a szállítmányban is számos tiszt és állás van a legénységi állományukon kívül.

Megdöböntő gyilkosság Marosvásárhelyen

MAROSVÁSÁRHELY. (Tudósítónk telefonjelentése.) — Megdöböntő vérengzés történt vasárnapról hétfőre virradó éjjel Marosvásárhelyi hidvégi kerületében. Négy fiatalember — Mészési Jenő, Sándor László, Fazekas Sándor és Costea Mircea — két lányismerősüket kísérték haza. Ejjél után egy órára járt az idő, mikor visszatértek a város központja felé. Az egyik sötét utcában egy négytagú társaság durva hangon felelősségre vonta a fiatalemberekből álló csoportot, azaz, hogy mit keresnek ezen a környéken. A szóváltásból verekedés támadt és a városát támadók egy karóval ütlegelni kezdték a fiatalembereket. Mészési Jenőt a verekedés közben agyonverték.

napirenden vannak a békés járókelők elleni éjszakai orvátmadások. Az ügyben a vizsgálat folyik.

Lakásukra kézbesítik a nyugdíjasok illetményeit

(BUKAREST. (Agerpres.)) — nyugdíjasok a pénzügyigazgatóság. Az Általános Nyugdíjpénztár a golt fizető pénztáráról töltés ki vidéken lakó nyugdíjasok tudomására hozza a következőket: A nyugdíjnak a posta útján a nyugdíjas lakásán történő kézbesítése érdekében a májusi lakásukra való postai kézbesítést nyugdíjak kifizetése alkalmával a kéri.

Újra megnyitott a régi

BENEDEK-féle Vevőárús Éterem

a régi helyen

Universitáti S.

a régi vezetés mellett

„UNICOM”

A. Gál, Kolozsvár, Kossuth Lajos-u. 10.

Raktárról eladunk a legolcsóbb árakkal: Pénz- és jégszekrényeket, kombinált-ebédlő és hálószobákat, Amerikai íróasztal és szekrényt, konyhabutor, szőnyegeket, képeket, gyermek-kocsikat, rádiót, gramofont stb.

Vezény: bizonyonyi és fix számlára: Gyermek-kocsikat, nappelt, údázkat, kávés- és teáskészletet, szőnyeg, butort és minden háztartási berendezést.

Allandó nagy raktár női és férfi divatszövetekben **olcsó árakban**

„MIRIAM”-nál

Főpostával szemben

Figyelem! Figyelem! Figyelem!

Fontos közlemény:

Fábián és Spatz tervezés, központi látás, műszerezéssel és egyszemélyes berendezéssel állatokat **Szabadság-tér 13 alól Monos ori-u. 46 alól** áthelyezte. (Telefon: 14-17) ahol korszerűsített műhelye jóval mélyebben áll a nb. megrendelő közönség rendelkezésére.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Allástkeresőknek szavankint 3 lej. Cim a kiadóban és jellegű hirdetés-ség-levelezés szavankint 6 lej. Szóghirdetés szavankint 6 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 8 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 5-6-7 lej. Nyílttér szavankint 12 lej.

- ADÁS-VÉTEL**
- EGY** modern kombinált szoba eladó. Dávid Ferenc-utca 6, hátul az udvarban. 2905
- ARAGAZ-tartályt** keresek megvételre. Malom-utca 32. I. em. 2889
- MOTORKERÉKPÁR** DKV 175 kc. üzembékes állapotban eladó. Árpád-út 26. 1699
- VESEK** jókarban levő Topolnót, lehetőleg dekapotálbik. Papp, Bástya-utca 7 szám. 1695
- GOMBLYUKKÓTÖGÉPET** KIFOGASTALAN állapotban sürgősen keresünk megvételre. Szép-utca 4. emelet. 2991
- PIPAHÖMÉRŐ** csirkekeletőgéphez, söntéspuld, sóraparát szűrő-csapal, gretársütő, redőnyös, eladó. Asztalos, Móccok-útja 38. 3100
- GYERMEK** sportkosci eladó. Benedek, Berthelot-utca 11. I. emelet. 3043
- BALKARU** cipészgép minden elzogatható áron eladó. Cim a kiadóban. 3091
- ELADÓK** olcsón söberi ágyak, szekrények, kicsi asztalok, különféle székék sürgősen. Fűrdő-utca 57. Park szanatórium, Villa. 3054
- ELADÓ** modern díofurnéros kombinált szekrény. Bethlen-utca 8. Asztalos műhely. 3099
- ELUTAZÁS** miatt sürgősen eladó egy Neumann stüllyesztett új varrógép. Jókai-utca 2, ajtó 28 sz. 3098
- RÁDIO** patefonos 4+2 modern, 40 darab lemezzel eladó. Baromvásártér 7. 3055
- EGY** nagy kétajtós ruhaszekrény, asztal, négy szék, cimbalom (Schumba) eladó Farkas-utca 29. 3093
- SÜRGŐSEN** eladó cséplőgép-szekrény 820, sziljazzal, vagy társat keresek. Budai Nagy Antal-utca 125 szám. 3056
- VADONATUJ** kétajtós jégszekrény, kombinált szekrény, furniros asztal székekkel, lakkesizolt konyhaberendezés és egyéb butorok eladók. Kossuth Lajos-utca 32. I. emelet 7. 3060
- ELADÓ** alig használt modern egyajtós jégszekrény. Rákóczi-út 67. szuterin. 3067
- 3X3 BELFÖLDI** és 1 méteres perzsa szőnyeg sürgősen eladó. — Hosszú-utca 37, balra. Gantz. 3068
- SINGER** karikahajós stüllyesztett varrógép és egy kis jégszekrény eladó. Vörös Hadsereg (Magyar)-utca 70, balra. 3070
- ELADÓ** elegáns gyermek sportkosci. Cim: Baba Novac-tér 9. 3089
- MEGVESZÜK** Brchms tizcnyolckötetes A'ntok Világát. UHU. Molotov-utca 34. 3085
- KERESEK** megvételre egy 200-250-es motorkerékpárt, esetleg nem üzembékes állapotban, vagy gumik nélkül. Cim: Sente Árpád fodrász, Cluj, Iriza-telep, Csupor-út 14 átadni. 2905
- RÖKAMIE-KANAPÉ,** 2 fotel ágy, kerek asztal, modern konyhabutor sürgősen olcsón eladó. „Arta”, volt Unió-utca 9. 3302
- ZONGORA** rövid keresztthuros eladó. Március 6-utca 3. II. 5. 3097
- FEHÉR** vagy nyersszínű tisztia selymet keresek biuznak. Szabadság-tér 21. II. emelet, ajtó 8. 3079
- VILLANYONDOLÁLO** gépet és szárító burát keresek megvételre. — „Vidéki” jellegre. 3077
- EGY** személyes rökamie eladó. — Molotov-utca 33. Kovács. 3078
- RÁDIO** 4 lámpás, modern világvevő eladó. Szappan-utca 9. Kissné. 3076
- ELADÓ** egy jókarban levő cipész balkaru varrógép és egy elsőosztályu 2 lovas strátszékér, lajtorjakkal. — Cim: Zápolya-utca 43. 3075
- EGESZEN** új „Ideal” írodai írógép és egy Portabil eladó. Univer-sal, Malom-utca 6. 3303
- KOMBINÁLT** szekrény, díofurnéros ebédlő-asztal, négy szék, egyajtós jégszekrény, egyes szekrények sürgősen eladó. Zápolya-utca 49. 3086
- JÓKARBAN** levő matrác eladó. 56X190. Jugoszlávia-utca 16. 3075
- MEGVÉTELRE** keresek kókus-szőnyegét jókarban 4 méter hosszúságú. Cim: „Aro” cukorkaüzlet. December 30 (volt Unió)-utca 6. 3093
- VESEK** jó állapotban levő férfi téllkabátot. Müller Erstein 8. Te-leky-utca. 3058
- EGY** diófa francia háló és rökamie váz olcsón eladó. Asztalosnál. Eötvös-utca 12. 3061
- GOLYOSPRÉS** eladó. Nussbaum. Horea-út 5. 3074
- INGATLAN-LAKÁS**
- ELADÓ** ház. Plugariilor-utca 76. Értekezni: Malinovszki-tér 10. 2986
- KIADÓ** egy kis butorozott szoba. Szántó-utca 50 szám. 3044
- ELADÓ** kis családi ház. Razboieni-utca 7. Értekezni: Gy. Asachi 2. Iriz. 3045
- KIADÓ** butorozott szoba konyha-használattal. Cim a kiadóban. 3092
- ELADNÁM,** vagy elcserelném marosvásárhelyi 2X2 szobás összkomfortos, gázfűtéses házamat Kolozsvárral. Cim a kiadóban. 3040
- ELADÓ** kis családi ház Szántó-utca 29. 3057
- ARADON** levő 2X2 szobás összkomfortos ház eladó, esetleg Kolozsvárral elcsereleendő. Érdeklődni: Gyulai Pál-utca 14. 3041
- KERESEK** belvárosban kétszobakonyha, éléskamrás lakást. Ajánlatokat kiadóba „Közvetítőt díjazok” jellegre. 3070
- KERESEK** megvételre kisebb családi házat. Cim a kiadóban. 3001
- ELADÓ** családi ház. Postakert-utca 5, alsó csengő. 3088
- SÜRGŐSEN** eladó ház Pacsirta-utca 46 szám és Nyárfasor-utca 15 szám. Érdeklődni lehet Fellegvári-út 22 szám. Délután 4-7-ig. Bükki. 3087
- ORÖKLAKÁS,** négy szobás, modern, központi fűtéssel azonnal eladó. Telefon: 1438. 3090
- ELADÓ** különböző padlásom. — Ugyanott keresek egy kettő-, vagy háromszobás komfortos lakást. Cim: Popné, Trefort-utca 15, első emelet jobbra. 3022-ia, Str. Bob 12.

ALLAST KERES

KÖZÉPKORU jobb iparosné, egy vagy két úrhoz, vagy foglalt úri házaspár háztartás vezetését vállalná. Móccok-útja 22. 3082

FIATAL házaspár házmesteri állást keres, házi munka elvégzéséért. Megkeresést „Megfizethető” jellegre kiadóba kérek. 3095

MAGÁNOS nő, házmesteri állást, vagy magános személyi gondozását keresi. Brzsnáné, Farkas-utca 25, ajtó 1. 3094

HÁZNÁL mosást vállalom. Galamb-utca 17, ajtó 6. 3083

PERFEKT szakácsnő állást keres, főrdőre vagy helyben. Cipariu-utca (volt Heltai) 23 szám. Drájfuszné. 3093

VIZSGAZOTT masszírozónő, gyógy- és fogyasztó masszázst vállal. Cim a kiadóban. 3084

KEMÉNYSEPRŐ tanulóknak egy ügyes fiut teljes ellátással azonnal felveszek. Jánbroszky János, keményseprő mester, Zsibó. 3096

ALLAST KAPHAT

BELVÁROSI üzlethez társat keresek, vagy teljesen átadó. Érdeklődni: Cimplan, Horea-út 6. 1698

KETTŐ éves gyermek mellé megbízható nőt keresünk azonnalra. — Cim a kiadóban. 3050

BEJÁRÓNÓT keresek, aki önállóan főzni is tud. Burger, fogászati rendelő. Unió-utca 27. 3096

KÜLÖNFÉLEK

MENYASSZONYI ruha, fátyol és koszoru eladása és kölcsönzése, nagy választékban az „ORCINIDEA”-nál. Dózsa György-utca 22. 11

KI TUD ROLA? Teleti József, Széchenyi-tér 29. (Bodega), keresi Tukacs Györgyöt, aki oroszországi 7299/12 lágerben volt. Aki tud róla értesítse Teleti Józsefet. 3047

VEGYI üzem átadó, üzembékes, anorganikus anyagok készítésére alkalmas. Érdeklődni: Telefon 23-41. P

VASÁRNAP délután 5 és 6 óra között elvezett a Liszt Ferenc-utca és a Rákóczi útvonal autóbussz megállóg egy zöld selyem mintás nyak-kendő-telyemből készült gyermekruha. Szíves megtaláló adja be jutalom ellenében Liszt Ferenc-utca 6 szám alá. 3065

1000 jellegre levél van a kiadóban. 3048

TRAFIKBA pénzzel betársulnék, lehetőleg belvárosban. Orföld MÁ-let jobbra. 3022-ia, Str. Bob 12.

Figyelem! Pénzi

Könyveket, magyar, francia, román stb. nyelvűeket, regényt, művészeti, technikai, orosz stb. munkákat vásárolj

UHU

Kolozsvár, Molotov-u. 34. II. e.

FIGYELEM!

Ócskaruhákat vesznek és eladók

Polák

Dávid Ferenc-utca 3 szám